

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci žalobcu: **LADY CARE, s.r.o.**, so sídlom Moyzesova 2791, Poprad, IČO: 44 036 361, zast. Mgr. Marošom Ježíkom, advokátom advokátskej kancelárie so sídlom Nám. sv. Egídia 95, Poprad, proti žalovanému: **Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou**, so sídlom Žellova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. ZS 703/00011/2009/R zo dňa 14. septembra 2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove, č. k. 1S/130/2010-93 zo dňa 6. septembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove, č. k. 1S/130/2010-93 zo dňa 6. septembra 2011 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobný návrh žalobcu, ktorým sa domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým v rozkladovom konaní zamietol rozklad

žalobcu ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a potvrdil prvostupňové rozhodnutie zo dňa 29.1.2009, ktorým úrad uložil žalobcovi pokutu vo výške 7.500 € a opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, keď dospel k záveru, že žalobca porušil § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004 Z. z.“) tým, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientke JUDr. A. D., nar. X. v období od 27.8.2008 do 14.7.2009 nevykonal všetky zdravotné výkony na určenie správnej diagnózy a zabezpečenie včasnej a účinnej liečby. V gynekologickej ambulancii účastníka konania v dňoch od 27.8.2008 do 14.7.2009 neboli pacientke včas urobené všetky diagnostické a terapeutické úkony. Účastník konania v období od 20.2.2009 do 19.6.2009 (počas návštev pacientky u ošetrojúcej lekárky účastníka konania pre opakované nepravidelné krvácania) včas neindikoval frakcionovanú kyretáž pre diferenciálnu diagnostiku príčiny krvácania. Pri opakovaných nepravidelných krvácaniach v období menopauzy, najmä pri nejasných, t.j. diagnosticky nepotvrdených príčinách tohto krvácania je na prvom mieste indikovaná frakcionovaná diagnostická kyretáž, ktorá mohla včas odhaliť už prítomný endocervikálny adenokarcinóm (karcinóm krčka maternice). Zanedbaním tohto dôležitého vyšetrenia zo strany účastníka konania bolo závažné ochorenie pacientky diagnostikované oneskorene, až v pokročilom inoperabilnom (neoperovateľnom) štádiu. Zároveň bolo zistené, že ambulancná zdravotná dokumentácia bola účastníkom konania vedená nedostatočne. V zdravotnej dokumentácii nie je zaznamenaný popis subjektívnych ťažkostí pacientky, objektívny nález, výsledky laboratórných a iných vyšetrení. V zdravotnej dokumentácii nie je záznam o odmietnutí kyretáže v rámci informovaného súhlasu pacientky s podpisom a pečiatkou účastníka konania. Pokuta je splatná v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou č. 7000222406/8180, vedený v Štátnej pokladnici.

Krajský súd takto rozhodol, keď sa stotožnil so žalovaným, že zdravotná starostlivosť nebola pacientke žalobcom poskytnutá v súlade s § 4 ods. 3 zák. č. 576/2004 Z. z. a že skupina vykonávajúca dohľad spolu s prizvaným odborníkom - konzultantom z odboru gynekológie Doc. MUDr. I. R., CSc. dostatočne objektívne vyhodnotila predložené dôkazy a námietky žalobcu, ktoré vzniesol v rámci správneho konania voči osobe konzultanta a žalobcovi ako poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti nebolo odňaté jeho právo v súlade s § 45 ods. 2 zák. č. 581/2004 Z. z. a ďalšie dokazovanie vo veci posúdenia, či zdravotná starostlivosť bola poskytnutá správne, nie je opodstatnené.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie žalobca a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázal na dôvodenie krajského súdu uvedené v napadnutom rozsudku a že s takýmto právnym posúdením zisteného skutkového stavu ako aj jeho následným vyhodnotením nesúhlasí. Poukázal na to, že vypracovanie znaleckého posudku je jediným predpokladom, ktorý mohol relevantne preukázať to, či zdravotná starostlivosť poskytovaná žalobcom bola lege artis alebo non lege artis. V trestnom konaní na preukázanie iného porušenia žalobcom pri výkone jeho činnosti bolo nariadené znalecké dokazovanie, ktoré môže ako jediný dôkaz posúdiť základnú spornú otázku v tejto veci, či poskytnutie zdravotnej starostlivosti bolo v súlade so zákonom. Aj podľa odborných článkov vyplýva, že posúdenie vedenia správnosti záznamov v zdravotnej dokumentácii, môže vykonať len znalec a nie žiadny odborný konzultant (predložil článok od JUDr. Zdenka Doktora – Osemnásť otázok o zdravotnej dokumentácii). Poukázal na svoje písomné vyjadrenia ako aj rozklad proti prvostupňovému rozhodnutiu, kde sú podľa žalobcu uvedené odborné argumenty ohľadne poskytnutej zdravotnej starostlivosti a kde argumentoval, v čom je daná neobjektívnosť a neúplnosť odborného stanoviska Doc. R.. Podľa žalobcu sa krajský súd nevysporiadal so všetkými námietkami uvádzanými v žalobe a mal tiež posúdiť primeranosť uloženej pokuty, pretože sa jedná o prvé porušenie povinnosti za celú dobu poskytovania zdravotnej starostlivosti s tým, že bol zapríčinený správaním pacientky a nedodržiavaním odporúčaných liečebných postupov. Žalobca ďalej uviedol, že úrad porušil jeho právo vyjadriť sa k jeho zisteniam a nezobral do úvahy jeho vyjadrenia, tieto nezohľadnil v protokole a pri vykonávaní dohľadu sa s nimi nevysporiadal, čím došlo k porušeniu jeho procesných práv.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu poukázal na to, že s námietkami žalobcu nesúhlasí, považoval ich za účelové a žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1

a ods. 3 O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 2 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmavajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

Podľa § 4 ods. 3 zák. o zdravotnej starostlivosti, poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na konanie a rozhodovanie úradu sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov), ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods. 1 Správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.

Podľa § 3 ods. 2 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka musia správne orgány

poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Podľa § 3 ods. 3 Správneho poriadku, správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správnenému vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmierne vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.

Podľa § 3 ods. 4 Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 34 ods. 1 Správneho poriadku, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

Podľa § 34 ods. 2 Správneho poriadku, dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

Podľa § 34 ods. 3 Správneho poriadku, účastník konania je povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe.

Podľa § 34 ods. 4 Správneho poriadku, vykonávanie dôkazov patrí správnenému orgánu.

Podľa § 34 ods. 5 Správneho poriadku, správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu vecí a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Žalobca v odvolaní polemizoval so závermi vyplývajúcimi z odborného stanoviska konzultanta Doc. MUDr. I. R., CSc., špecialistu z oboru gynekológia a pôrodníctvo ako prizvanej osoby podľa § 43 zákona č. 581/2004 Z. z. a len všeobecným spôsobom bez bližšej konkretizácie namietal odbornosť záverov uvedeného odborného stanoviska.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že žalovaný postupoval správne a v súlade so zákonmi, keď do procesu výkonu dohľadu prizval odborného konzultanta v špecializovanom odbore gynekológia a pôrodníctvo Doc. MUDr. I. R., CSc., ktorý je uznávaným odborníkom v predmetnej oblasti. Takýto postup žalovaného bol v súlade s § 43 ods. 4 zák. č. 581/2004 Z. z. Odvolací súd taktiež uvádza, že vedúcim odbornej skupiny, ktorá vykonávala príslušný dohľad bol taktiež MUDr. O. G., ktorý je lekárom v odbore gynekológia a pôrodníctvo s 20 ročnou klinickou praxou, atestáciou 2. stupňa, ktorý sa taktiež stotožnil s odborným stanoviskom Doc. R..

Z administratívneho spisu žalovaného nevyplýva, že by žalobca predložil nejaký konkrétny relevantný dôkaz, ktorý by nejakým spôsobom spochybňoval odborný záver žalovaného a preto i podľa názoru Najvyššieho súdu SR neexistoval právny dôvod za daného skutkového stavu, aby žalovaný vo veci nariadil príslušné znalecké dokazovanie. V tejto súvislosti správne konštatuje žalovaný, že s postavením odborníkov v danom medicínskom odbore a súdnych znalcov sa už vysporiadal aj Najvyšší súd SR v rozsudku č. k. 4Sžo 10/2008 zo dňa 26.2.2009, ktorým bol potvrdený rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 10S 207/2006-50. Pokiaľ žalobca poukázal na to, že v trestnom konaní bolo nariadené znalecké dokazovanie, tak v tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že v administratívnom konaní pred žalovaným neskúma správny orgán otázku zavinenia zo strany poskytovateľa tak, ako sa skúma otázka zavinenia v trestnom konaní, pretože

pri zistenom porušení ust. § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. ide o zodpovednosť administratívnu. V dôsledku podaného podnetu na trestné stíhanie pacientkou JUDr. A. D. bude v trestnom konaní predmetom skúmania trestnoprávna zodpovednosť lekárky MUDr. O. Z.

Odvolací súd považuje taktiež za potrebné uviesť, že žalobca primeranosť uloženej pokuty nenapádal ani v rozklade proti prvostupňovému rozhodnutiu a ani v žalobe podanej na krajský súd. Preto tieto jeho námietky uvedené v odvolaní sú v rozpore s ust. § 250h ods. 1 O.s.p. ako i s ustálenou súdnou praxou v správnom súdnictve. Taktiež nejde o žiadnu takú vadu, ku ktorej by mal súd prihliadnuť ex offo. Správne sa preto otázkou výšky pokuty krajský súd nezaoberal a nemôže sa ňou zaoberať ani odvolací súd. Taktiež odvolací súd nezistil pri tejto námietke žalobcu uvedenej v odvolaní žiadnu vadu konania pred správnym orgánom, ku ktorej by mal odvolací súd prihliadnuť ex offo.

Pokiaľ žalobca namietal porušenie jeho procesných práv zo strany správneho orgánu, tak odvolací súd v zhode s krajským súdom sa s takouto argumentáciou žalobcu nestotožnil. Žalobca bol žalovaným písomne vyzvaný, aby sa vyjadril k podaniu pacientky JUDr. A. D. s tým, aby zaslal fotokópiu zdravotnej dokumentácie pacientky (výzva žalovaného zo dňa 5.8.2009). Následne sa žalobca podaním zo dňa 17.8.2009 vyjadril a zaslal i zdravotnú dokumentáciu pacientky na posúdenie odbornému konzultantovi Doc. R., pričom zistenia z výkonu dohľadu boli osobami oprávnenými na výkon dohľadu zhrnuté v Protokole o vykonanom dohľade č. 780/2009, ktorý bol vypracovaný dňa 8.10.2009 a bol žalobcovi i doručený. Ako vyplýva z administratívneho spisu, žalobca sa k skutočnostiam a záverom uvedeným v protokole písomne vyjadril podaním zo dňa 15.10.2009 a z jeho vyjadrenia nesporne vyplýva, že k obsahu protokolu nemá podstatné námietky a k nedostatkom uvedeným a týkajúcim sa vedenia zdravotnej dokumentácie uviedol, že týchto vytknutých nedostatkov je si plne vedomý.

Námietky vo vzťahu k protokolu žalobca neuplatnil v stanovenej lehote a jeho tvrdenia uvedené v odvolaní sú podľa názoru odvolacieho súdu v rozpore s obsahom jeho vyjadrenia zo dňa 15.10.2009 k obsahu protokolu, keď uviedol, že k obsahu protokolu nemá podstatné námietky. Vo vyššie uvedenom vyjadrení žalobca, ako už bolo uvedené uviedol, že si je tiež vedomý vytknutých nedostatkov vo vedení zdravotnej dokumentácie.

Pri úvahe o závere, či žalobca ako poskytovateľ zdravotnej starostlivosti poskytol zdravotnú starostlivosť správne a v súlade s § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti nemôže účinne argumentovať, že zdravotná starostlivosť bola poskytnutá správne, keď z vedenia zdravotnej dokumentácie tieto skutočnosti nevyplývajú a ani z obsahu zdravotnej dokumentácie sa nedá takýto záver zistiť a vyvodiť. Neoddeliteľnou súčasťou poskytovania zdravotnej starostlivosti je vedenie zdravotnej dokumentácie (§ 4 ods. 5 zák. č. 576/2004 Z. z.) a preto poskytovateľ zdravotnej starostlivosti musí evidenciu zdravotnej dokumentácie viesť v zmysle zákona (§ 2 ods. 6) tak, aby v prípade skúmania či poskytovateľ zdravotnej starostlivosti poskytol zdravotnú starostlivosť správne, obsahovala príslušný súbor údajov o zdravotnom stave osoby, o zdravotnej starostlivosti a o službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti príslušnej osobe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva za pravdu žalovanému správne orgánu, že zo zdravotnej dokumentácie pacientky nie je možné vzhľadom na vykonané dokazovanie dospieť k záveru, že by príslušná lekárka MUDr. O. Z. viedla zdravotnú dokumentáciu pacientky v súlade so zákonom.

Z vykonaného dokazovania naopak podľa právneho názoru Najvyššieho súdu SR obrana žalobcu ako poskytovateľa zdravotnej starostlivosti je účelová a odvolací súd sa stotožňuje v plnom rozsahu so závermi odborného konzultanta Doc. R. a jeho lekárskej skupiny, z ktorých odborných záverov vyplýva, že lekárka MUDr. O. Z. pri opakovaných nepravidelných krvácaniach pacientky neordinovala včas indikovanú fracionovanú kyretáž, pričom príslušné vyšetrenie mohlo včas diagnostikovať u pacientky závažné ochorenie, ktoré však nesprávnym liečebným postupom bolo diagnostikované neskoro a príslušný nádor krčka maternice s rozšírenými metastázami spôsobil napokon smrť pacientky.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd SR napadnutý rozsudok krajského súdu ako súladný so zákonom potvrdil v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. za použitia ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd SR podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. Žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému odvolací súd ich náhradu nepriznal,

pretože v tomto konaní mu nárok na náhradu trov neprináleží.

P o u ě n í e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, dňa 19. septembra 2012

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Peter Szimeth